II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 19. maja 2004

o državni pomoči št. C 4/2003 (prej NN 102/2002), ki jo je Italija odobrila WAM S.p.A.

(notificirano pod dokumentarno številko C(2004) 1812)

(Besedilo v italijanskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2006/177/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

ob upoštevanju sklepa [1], s katerim je Komisija sklenila uvesti postopek iz člena 88(2) Pogodbe v zvezi s pomočjo C 4/2003 (prej NN 102/2002),

ob pozivu zainteresiranih strank, da predložijo svoje pripombe v skladu z zgoraj navedenimi določbami, in ob upoštevanju njihovih pripomb,

ob upoštevanju naslednjega:

I. POSTOPEK

(1) Komisija je v pismu z dne 26.7.1999 prejela tožbo zoper WAM Engineering. Tožbo je predložil konkurent, ki trdi, da je WAM od italijanske vlade prejel nezakonite subvencije.

(2) Italijanskim oblastem so bile v pismih z dne 5.8.1999 in 10.9.1999 poslane zahteve za informacije. Tožnik je v pismu A/36636 z dne 2.9.1999 predložil dodatne informacije. Komisija je v pismu z dne 13.12.1999 (D/65224) tožniku sporočila odgovor italijanskih oblasti, ki so ga le-te predložile v pismu A/37761 z dne 11. oktobra 1999, in navedla svojo namero, da izvede formalno preiskavo.

(3) Komisija je sočasno izvajala raziskavo o nacionalnih shemah podpor za neposredne tuje naložbe zunaj EU (zunanje NTN), ob koncu katere naj bi izdala sporočilo o tej zadevi.

(4) Komisija je v pismu z dne 18.12.2001 (D/55270), zaradi obnovljene dejavnosti tožnika (na Komisijo sta bila naslovljena dva opomina, in sicer v pismu A/32799 z dne 31.3.2000 in v pismu A/38320 z dne 11.10.2000) in ker je Komisija raziskavo o „zunanjih NTN“ preložila, Italijo zaprosila za nadaljnje informacije.

(5) Ob upoštevanju informacij, ki so bile predložene v pismih z dne 20.2.2002 (A/31323) in z dne 27.3.2002 (A/32370), so bila italijanskim oblastem v pismu z dne 12.4.2002 (D/51694) zastavljena nadaljnja vprašanja.

(6) Italijanske oblasti so odgovorile v pismu z dne 21.5.2002 (A/33699). Komisija je v pismu z dne 5.6.2002 (D/52840) italijanske oblasti obvestila, da meni, da predložene informacije niso popolne, ter jih zaprosila, da v dvajsetih delovnih dneh od prejema zadevnega pisma dopolnijo manjkajoče informacije in zagotovijo dodatna pojasnila.

[1] UL C 142, 18.6.2003, str. 2.

(7) Ker italijanske oblasti, kljub temu, da so v pismu A/34670 z dne 25.6.2002 zaprosile za podaljšanje predpisanega obdobja do 31. julija, odgovora niso predložile, je Komisija 26. septembra 2002 v skladu s členom 10(3) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravilih za uporabo člena 93 Pogodbe ES [2] sprejela uredbo o predložitvi podatkov. Medtem je bil primer prenesen v „register nepriglašene pomoči", kjer mu je bila dodeljena številka NN 102/2002.

(8) Tožnik je bil v pismih D/53325 z dne 26. junija 2002 in D/55544 z dne 4. oktobra 2002 obveščen o razvoju dokumentacije. V pismu A/37992 z dne 31. oktobra 2002 je želel izvedeti rezultat predložitve podatkov.

(9) Italijanske oblasti so zahtevane informacije predložile v pismu A/37537 z dne 16. oktobra 2002 in dodatne elemente v pismu A/37783 z dne 24. oktobra 2002.

(10) Komisija je Italijo v pismu SG(2003) D/228223 z dne 24. januarja 2003 obvestila, da je s sklepom C(2003) 35 konč. sklenila uvesti postopek iz člena 88(2) Pogodbe v zvezi z zadevno pomočjo.

(11) Tožnik je bil v pismu D/50629 z dne 29.1.2003 obveščen o uvedbi postopka.

(12) Ker v tem času še ni prejel zgoraj omenjenega pisma, je tožnik v pismu A/31086 z dne 10. februarja 2003 Komisiji poslal opomin.

(13) Na podlagi sporočila italijanskim oblastem v zvezi z začetkom postopka je WAM S.p.A. poslal pismo neposredno Komisiji (A/31070 z dne 10.2.2003).

(14) Italija je v pismu A/31552 z dne 27. februarja 2003 zaprosila za podaljšanje 15-dnevnega roka za predložitev opomb v zvezi z zaupnostjo, kot je določeno v sklepu Komisije, in sicer do 7. marca 2003.

(15) Italija je v pismu A/31812 z dne 10.3.2003 zaprosila Komisijo, da sklepa sploh ne objavi, saj je bil upravičenec pripravljen pomoč povrniti, kar je izjavil tudi sam WAM S.p.A v pismu A/31907 z dne 13.3.2003, ki je bilo predloženo neposredno Komisiji.

(16) Komisija je v pismu D/51799 z dne 18.3.2003 poudarila, da je v izogib objavi potreben končni sklep o zaključitvi primera, ki je odvisen od predhodno predloženih dokazov, da sta bili dve pomoči, skupaj z obrestmi, izračunanimi na Komisiji sprejemljiv način, dejansko povrnjeni.

(17) Ker je bil znesek, ki ga je italijanska vlada predlagala v pismu A/33347 z dne 13.5.2003, občutno nižji od prve ocene ekvivalenta dotacije pomoči, ki ga je izračunala Komisija na podlagi elementov, ki jih je imela na voljo v času začetka postopka, je Komisija Italijo v pismu D/53393 z dne 22.5.2003 obvestila, da predlagana številka, ki naj bi bila povrnjena, ne zadostuje njenim kriterijem in da se bo objava izvedla s krajšim zamikom.

(18) Tožnik je v pismu A/34156 z dne 13.6.2003 zaprosil za informacije v zvezi z objavo sklepa. Komisija je odgovorila v pismu D/53949 z dne 18.6.2003, na isti dan pa je bilo tožniku po elektronski pošti poslano tudi sporočilo, da je pravkar prišlo do objave.

(19) WAM S.p.A. je v pismu z dne 1.7.2003, poslanem po faksu (A/34620 istega dne), vložil zahtevo za dostop do celotne dokumentacije, DG COMP pa je omenjeno zahtevo zavrnil v pismu D/54522 z dne 14. julija 2003.

(20) WAM S.p.A. se je v pismu A/34306 z dne 20.6.2003 odzval neposredno na obvestilo Komisije, namenjeno Italiji, da bo nadaljevala z objavo sklepa. Komisija je odgovorila v pismu D/54497 z dne 11. julija 2003.

[2] UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

(21) Tožnik je v pismu A/34527 z dne 27.6.2003 izrazil namero, da bo v primeru negativnega končnega sklepa Komisije zahteval nadomestilo od WAM v zvezi s škodo, ki jo je utrpel, in zaprosil za nasvet glede nadaljnjega postopka.

(22) Morton Machine Company Limited, ki je tožnik, je v pismu A/34750 z dne 4.7.2003 sporočil, da ga je WAM S.p.A poklical pred italijansko sodišče, ker zahteva nadomestilo v svojo korist, in vprašal Komisijo, ali lahko sodni poziv prekliče.

(23) Komisija je v pismu D/54481 z dne 10.7.2003 odgovorila na obe zgoraj omenjeni pismi Morton Machines Company – pritožnika.

(24) V pismu A/35044 z dne 16.7.2003 so bile predložene pripombe zainteresiranih strank, ki so zaprosile za zaupno obravnavo.

(25) 23. julija 2003 je potekal sestanek med službami Komisije in italijanskimi oblastmi. V zvezi s tem sestankom je italijanska vlada v pismu št. 9601 z dne 22.7.2003, ki ga je Komisija prejela 25.7.2003, predložila nekatere informacije, poleg tega pa je „Presidenza del Consiglio dei Ministri; Dipartimento per il coordinamento delle politiche comunitarie“ v pismu A/35577 z dne 8.8.2003 Komisiji posredovala tudi nekatere dodatne navedbe.

(26) Morton Machine je v pismu A/35785 z dne 21.8.2003 vprašal, ali je končni sklep že bil sprejet, in zahteval, da se ga obvesti o njegovi objavi. Komisija je odgovorila v pismu D/55473 z dne 28.8.2003.

(27) Italija je svoje opombe v zvezi z uvedbo postopka predložila Komisiji v pismu A/36444 z dne 19.9.2003.

(28) Italija je v pismu A/37525 z dne 3.11.2003 predložila svoje opombe v zvezi s pripombami tretjih strank, ki jih je Komisija posredovala Italiji v pismu D/56068 z dne 25.9.2003.

(29) V zvezi z dodatno obrazloženo vlogo, ki jo je predložil WAM (2003/A/35486 z dne 30.7.2003), je SG v pismu SG/B/2/IS(2003) 330353 z dne 16.9.2003 potrdil zavrnitev zahteve za dostop do dokumentov.

(30) Mape, ki so manjkale v odgovoru z dne 19. septembra (A/36444), je 14. januarja 2004 v pismu A/30263 priskrbela Italija.

II. **OPIS POMOČI**

(31) Tožnik je, ob sklicevanju na cenovno politiko WAM Engineering-a v Združenem kraljestvu, trdil, da je WAM lahko proizvode (industrijska oprema za mešanje), ki jih je tožnik tudi sam proizvajal in tržil, prodajal po tretjini cene tožnika – to pa je cena, s katero je po mnenju tožnika komajda mogoče nabaviti surovine, ki so potrebne za izdelavo stroja – zaradi finančne pomoči italijanske vlade, zlasti v okviru zakona 394/81.

(32) „WAM Engineering Ltd“ je odvisna družba „WAM S.p.A.“ za Združeno kraljestvo in Irsko. Zadevni tržni segment je oblikovanje, izdelava in prodaja industrijskih strojev za mešanje, ki se uporabljajo predvsem v živilski, kemični, farmacevtski in okoljski industriji.

(33) Tožnik trdi, da je WAM Engineering izkoriščal italijanski zakon št. 394 iz leta 1981, ki očitno zagotavlja finančno pomoč za programe trgovinskega preboja v državah, ki niso članice EU. Zakon 394/81 naj bi pomagal zlasti Italijanskim družbam, ki so pripravljene ustanoviti odvisne družbe v tujini, kot so na primer predstavništva, trgovine in skladišča.

(34) Italijanske oblasti so potrdile, da so WAM-u leta 1995 dodelile pomoč v obliki ugodnega posojila, ki je znašala 2 281 450 000 ITL (približno 1,18 milijona EUR), za izvajanje programov na Japonskem, v Južni Koreji in Tajvanu. Vendar pa je bil upravičencu po navedbah italijanskih oblasti dejansko dodeljen znesek v višini 1 385 505 421 ITL (približno 0,7 milijona EUR), saj načrtovani projekti v Koreji in Tajvanu zaradi gospodarske krize v teh državah niso bili izpeljani.

(35) Subvencionirano posojilo je pomenilo 85 % dopustnih stroškov. Rabat obrestne mere lahko doseže 60 % referenčne mere. Posojilo mora biti odplačano v petih letih, enakomerno, v enakih polletnih obrokih, pri tem pa se obresti zaračunavajo na preostanek dolga. Predviden je dvoleten podaljšan plačilni rok.

(36) Zmanjšana obrestna mera tega določenega posojila (ki znaša 4,4 %) je bila izračunana ob sklicevanju na 11 % tržno stopnjo. Glede na zgoraj omenjeno in na podlagi informacij, ki so bile na voljo ob začetku postopka, se je štelo, da je intenzivnost pomoči znašala 16,38 %, kar bi pomenilo domnevno pomoč GGE v višini 222,523 milijonov ITL (približno 115 000 EUR).

(37) Upravičeni stroški te pomoči so bili razdeljeni v dve kategoriji: na stroške, povezane s stalnimi strukturami v tujini, in na stroške pospeševanja prodaje. Priznani stroški, izraženi v milijonih ITL, so naslednji:

Upravičeni stroški	Odobreno posojilo (milijoni ITL)
STALNA STRUKTURA	
Najemnina, zavarovanje, objekti	122,56
Stroški poslovanja (zlasti osebje, pohištvo in oprema stalnih struktur)	556,94
Vzorci	38,23
Svetovalne storitve	29,43
Vmesna vsota 1	**747,18**
POSPEŠEVANJE PRODAJE	
Skladiščenje blaga	456,28
Tržne raziskave	40,95
Sejmi in razstave	12,19
Oglaševanje	94,39
Potovanja osebja in podjetnikov	7,52
Vmesna vsota 2	**611,33**
Skupna vsota	**1 358,51**

(38) Poleg tega so italijanske oblasti v pismu A/33699 z dne 21. maja 2002, ki je bilo odgovor na jasno vprašanje Komisije, navedle, da je bilo WAM-u v okviru iste sheme 9. novembra 2000 odobreno še eno ugodno posojilo v višini 1 940 579 808 ITL (približno 1 milijon EUR).

(39) Komisiji v času začetka postopka druge podrobnosti v zvezi s to nadaljnjo pomočjo niso bile poznane.

III. **PODLAGA ZA ZAČETEK POSTOPKA**

Kar zadeva pomoč, odobreno WAM-u v letu 1995

(40) Italijanske oblasti so v pismu A/33699 z dne 21.5.2002 trdile, da je bila pomoč, odobrena WAM S.p.A. v letu 1995 v okviru zakona 394/81, občutno pod „de minimis“ pragom ter da v istem zadevnem obdobju treh let temu upravičencu ni bila odobrena nobena druga „de minimis“ pomoč. Poudarile so tudi, da pomoči na nikakršen način ni mogoče povezovati z izvoženimi količinami.

(41) Komisija pa je poudarila, da bo večino upravičenih stroškov, ki se upoštevajo pri specifični pomoči, odobreni WAM-u v letu 1995, kot so npr. najemnina, zavarovanje, stroški objektov in stroški poslovanja (zlasti za osebje, pohištvo in opremo), povezani s stalno strukturo v tujini, morda treba opredeliti kot pomoč za ustanovitev in delovanje distribucijskega omrežja.

(42) Prav tako je po mnenju Komisije treba tudi stroške za svetovalne storitve, ki so povezani s stalnimi predstavništvi v tujini, oglaševanje in potovanja osebja in podjetnikov opredeliti kot trenutne stroške, povezane z izvozno dejavnostjo.

(43) Glede na zadnji pododstavek Obvestila Komisije o določitvi veljavnih pravil za ocenjevanje nezakonite državne pomoči [3], kjer je v času sklepa smernice nadomestila uredba, Komisija meni, da so pravila, določena v Uredbi, ugodnejša od pravil, določenih v smernicah [4]. Zato morajo v zvezi z *de minimis* v principu veljati pravila Uredbe Komisije (ES) št. 69/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri *de minimis* pomoč [5].

(44) Uredba Komisije (ES) št. 69/2001 v skladu s svojim členom 1(a) se ne uporablja za pomoč, namenjeno dejavnostim v zvezi z izvozom, tj. za pomoč, neposredno povezano z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijskega omrežja ali z drugimi trenutnimi stroški, ki so povezani z izvozno dejavnostjo.

[3] UL C 119, 22.5.2002, str. 22.
[4] Glej primere C 85/98 D Thüringen – Konsolidierungsprogramm; C 87/98 D Thüringen – Darlehensprogramm; C 28/99 D Thüringen Umlaufmittelprogramm, še neobjavljeno.
[5] UL L 10, 13.1.2001, str. 30.

(45) V zvezi s skladnostjo te pomoči z ustreznimi *de minimis* pravili je treba opozoriti, da smernice Komisije o državni pomoči za MSP iz leta 1992 ([6]), veljavno v času, ko je bila pomoč odobrena, izrecno ne izključujejo izvozne pomoči. Določajo pa nižji prag v znesku 50 000 ECU.

(46) Komisija glede na zgoraj omenjeno dvomi, da je pomoč, ki je bila WAM S.p.A. odobrena leta 1995 v okviru zakona 394/81, mogoče obravnavati, kot da je v skladu s kakršnim koli *de minimis* pravilom.

(47) Nadalje, Komisija je imela na podlagi predhodnega pregleda resne pomisleke glede tega, ali je pomoč, odobrena WAM-u, v okviru kakršne koli določbe združljiva s Pogodbo ES.

(48) Natančneje, če WAM S.p.A. v času, ko se je postopek začel, ni bil MSP, Komisija poudarja, da pomoči za tržne raziskave in za sodelovanje na sejmih in razstavah, ki bi v skladu s členom 5 Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe Evropske skupnosti pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja ([7]), v zadevnem primeru ni mogoče obravnavati kot izjemo.

(49) Nadalje, če naj se pomoč ocenjuje kot neposredna tuja naložba (NTN), je treba opozoriti, da Komisija do tega trenutka še ni potrdila državne pomoči za NTN velikih podjetij. Komisija je v odločbi št. 97/241/ES z dne 5. junija 1996 ([8]) odobrila shemo, po kateri se pomoč odobri le za neposredne tuje naložbe MSP – v primeru, da so izpolnjeni vsi pogoji, določeni za odobritev državne pomoči MSP – in po kateri se glede pomoči za velika podjetja obvešča individualno.

(50) Edino sporočilo o individualni pomoči za veliko podjetje na podlagi zgoraj omenjene odločbe je imelo za posledico negativno odločbo ([9]).

([6]) UL C 213, 19.8.1992, str. 2.
([7]) UL L 10, 13.1.2001, str. 33.
([8]) Odločba o pomoči, ki jo Republika Avstrija namerava izvajati v okviru programa ERP za spodbujanje naložb v vzhodni Evropi (ERP-Osteuropaprogramm) (UL L 96, 11.4.1997, str. 23).
([9]) Odločba Komisije z dne 14. oktobra 1998 o primeru LiftgmbH (UL L 142, 5.6.1999, str. 32).

(51) Italijanske oblasti so v pismu z dne 24.10.2002 (A/37783) poudarile tudi, da „WAM Engineering-u“ ni bila nikoli odobrena neposredna pomoč in da v italijanskem registru podjetij ni podjetja, registriranega s tem imenom.

(52) Predvsem je treba poudariti, da je „WAM Engineering Ltd“ odvisna družba „WAM S.p.A.“ za Združeno kraljestvo in Irsko. Italijanske oblasti so po svojem pismu z dne 11.10.1999 sporočile tudi, da je bilo „WAM S.p.A.“ v letu 1995 odobreno ugodno posojilo v okviru zakona 394/81, in v pismu A/33699 z dne 21. maja 2002 dodale, da je bilo „WAM group“ 9. novembra 2000 v okviru iste sheme odobreno še eno ugodno posojilo.

(53) Člen 10(1) Uredbe (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ([10]) se glasi: „Če ima Komisija podatke iz katerega koli vira o domnevni nezakoniti pomoči, te podatke brez odlašanja preveri“.

(54) Končno, Komisija je glede na zgoraj omenjeno izrazila resne pomisleke v zvezi s tem, ali je pomoč, ki je bila WAM-u odobrena leta 1995 v skladu z zakonom 394/81, v okviru kakršne koli določbe mogoče obravnavati kot izjemo iz člena 87(3) ES Pogodbe.

Kar zadeva pomoč, ki je bila WAM S.p.A. odobrena leta 2000

(55) V času, ko se je začel formalni postopek preiskave, Komisiji niso bile poznane nobene specifične podrobnosti, kot sta intenzivnost pomoči in upravičeni stroški, glede pomoči, ki je bila „WAM group“ – kot so jo opredelile italijanske oblasti – odobrena leta 2000, še vedno v obliki ugodnega posojila v okviru zakona 394/81, saj italijanske oblasti do takrat še niso predložile nobenih ustreznih informacij.

(56) Zaradi tega Komisija specifične pomoči na tej stopnji ni mogla natančno preučiti, a je izrazila pomisleke glede tega, ali je pomoč mogoče obravnavati, kot da je v skladu z določbami pogodbe v okviru katerega koli ustreznega pravila, saj je služila istemu namenu in je bila odobrena na isti pravni podlagi kot pomoč, ki je bila odobrena leta 1995.

([10]) UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

IV. **PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK**

(57) Pripombe na uvedbo postopka je poslala tretja stranka, zainteresirana za ta primer, ki je prosila, da njeno ime ostane tajno.

(58) V teh komentarjih pozdravlja prizadevanja Komisije za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev v tem specifičnem sektorju in se pritožuje nad inženirskimi spretnostmi ter delovnimi mesti, ki jih je izgubila zaradi položaja WAM S.p.A. na trgu.

(59) Komisija je v pismu D/56068 z dne 25.9.2003 obvestila Italijo o pripombah tretjih strank, ta pa je v pismu A/37525 z dne 3.11.2003 izrazila mnenje, da te pripombe niso ničesar prispevale, saj naj bi le potrjevale obtožbe, ki jih je tožnik že izrekel v zvezi s to dokumentacijo. Zlasti Italija meni, da je dovolj trdno dokazala, da povezava med dejstvi, ki jih stranke navajajo v zgoraj omenjenih pripombah, in financiranjem WAM v okviru zakona 394/81 ne obstaja.

V. **PRIPOMBE ITALIJE**

(60) Predloženi so bili dokazi, da je bil WAM v trenutku, ko mu je bila odobrena prva pomoč, pa tudi ob uvedbi s tem povezane vloge, na podlagi zaključnega računa iz leta 1994 skladen z opredelitvijo srednje velikega podjetja, ki je določena v točki 2.2 smernic Skupnosti o državni pomoči za MSP iz leta 1992 ([11]), saj je bilo tam zaposlenih 163 oseb, imel je 16,8 milijonov EUR letnega prometa, bilanca stanja je znašala 20,1 milijon EUR in bil je v lasti dveh podjetij, ki sta ustrezali opredelitvi MSP. Nasprotno pa se italijanske oblasti same strinjajo, da WAM že od leta 1998 ni več MSP, niti torej ni bil MSP, ko mu je bila odobrena druga pomoč, to je leta 2000.

(61) Komisiji v zvezi s prvim financiranjem ni bil predložen noben bistven element, ki ga ni imela že v času začetka postopka, razen podatka, da je posojilo upravičencu bilo dano na voljo v več obrokih, glede na to pa je podaljšani plačilni rok lahko bil od 0 do 2 leti. Prvotna pogodba očitno ni predvidevala nobene določbe v zvezi s pregledovanjem obrestne mere. Ta pomoč bi morala biti v celoti povrnjena aprila 2004.

(62) Kar zadeva drugo ugodno posojilo, ki je bilo WAM-u odobreno leta 2000, so italijanske oblasti po začetku postopka v pismu A/35269 z dne 25.7.2003 pojasnile, da je dejanski skupni znesek znašal 3 603 574 689 ITL (1 861 091,01 EUR), namesto 1 940 579 808 (približno 1 milijon EUR), kot so pred tem navedle v pismu A/33699 z dne 21.5.2002 in kot je bilo omenjeno v sklepu za začetek postopka, saj se je pismo nanašalo samo na del posojila, ki je v času pisanja pisma že bil izplačan, pri tem pa se ni upošteval skupni znesek odobrene pomoči.

(63) Pravzaprav sta bila po tem izplačana še dva obroka pomoči. Zadnji, ki je znašal 248 091,01 EUR, je bil izplačan 29.1.2003, pri tem pa je Komisija sklep o uvedbi postopka sprejela 21.1.2003 in Italijo o začetku postopka obvestila v pismu z dne 24.1.2003. Pogoji za odobritev tega posojila so enaki pogojem za odobritev prvega posojila, saj oboji temeljijo na enaki pravni podlagi, ki jo predstavlja zakon 394/81. Odobritev celotnega zneska zadevnega posojila je bila sprejeta 9.11.2000 in pogodba podpisana 20.12.2000.

(64) Tabela upravičenih stroškov, upoštevanih pri zadevni pomoči, ki jo je italijanska vlada poslala priloženo k pismu A/35269, je prikazana spodaj.

Upravičeni stroški	Odobreno posojilo (v tisočih EUR)
STALNA STRUKTURA	
Najemnina in oprema prostorov, vozila	331,27
Stroški poslovanja (delovanje, blago in osebje)	973,50
Vzorci	0,87
Izobraževanje	25,24
Svetovalne storitve	30,29
Vmesna vsota 1	**1 361,17**
POSPEŠEVANJE PRODAJE	
Skladiščenje blaga	353,39
Sejmi in razstave	6,37
Oglaševanje	42,74
Potovanja osebja	94,84
Potovanja strank v Italijo	2,59
Vmesna vsota 2	**499,92**
Skupna vsota	**1 861,09**

([11]) Prim. opombo št. 6.

(65) Iz dokumentov, priloženih pismu A/30263 z dne 14.1.2004, je razvidno tudi, da naj bi zadevni program skupaj izvajala WAM S.p.A. in „WAM Bulk Handling Machinery Shangai Co Ltd", ki je lokalno podjetje pod 100 % nadzorom WAM S.p.A.

(66) Upravičeni stroški so vključevali najemnino prostorov za pisarne, skladišče, sobo za predstavitve in delavnico za tehnično pomoč v skupni površini 7 500 m^2, nakup, najem ali zakup 3 vozil ter osebje v starševski družbi in v tujini (natančneje, 1 vodja prodaje in 6 tehnikov).

(67) Obrestna mera za to specifično posojilo je 2,32 %, kar je 40 % referenčne obrestne mere (5,8 %), ki je veljala v času, ko je bila pomoč odobrena. Še enkrat se poudarja, da v pogodbi očitno ni bila predvidena nobena sprememba obrestne mere v času posojila. Upravičencu je bila pomoč izplačana v več obrokih, zato se podaljšani plačilni rok giblje med nič in dvema letoma.

(68) Kar zadeva povračilo, je iz podatkov, ki jih je predložila Italija, razvidno, da je 20. februarja 2003 poteklo dveletno obdobje podaljšanega plačilnega roka, v katerem so bile povrnjene le obresti na obroke posojila, ki so upravičencu že bili izplačani. 20. avgusta 2003 se je začelo petletno obdobja odplačevanja, ki mora potekati enakomerno, v enakih polletnih delih, pri tem pa se obresti zaračunavajo na preostanek dolga. Na ta način naj bi bil dolg v celoti odplačan do februarja 2008.

(69) Italijanske oblasti v zvezi s spremembo obrestne mere v obdobju odplačevanja trdijo, da splošna pravila, ki dovoljujejo takšno znižanje, dejansko obstajajo v okviru italijanskega pravnega sistema. Ne glede na odredbo ministra (Decreto Ministeriale) z dne 31.3.2000, ki predstavlja edino pravno podlago za to, sprememba velja le za pobude, ki jih financirata zakona 394/81 in 304/1990, in je zato videti zelo selektivna. Predloženi niso bili niti dokazi, da je v zvezi z zadevno pomočjo sploh prišlo do spremembe obrestne mere. Navsezadnje bi lahko veljala samo za prvo ugodno posojilo, ki je bilo odobreno WAM, saj velja za financiranja, ki so že obstajala, ko je začela veljati, medtem ko druga pomoč v tistem času WAM S.p.A. še ni bila odobrena.

(70) Italijanske oblasti trdijo, da je treba pri obeh pomočeh od njunih zneskov odšteti stroške obveznega bančnega jamstva, ki se zahteva pred odobritvijo posojil. Komisija opozarja najprej, da takšno jamstvo ali ustrezen ekvivalent po navadi zahtevajo tudi zasebne kreditne institucije, ki posojila odobrijo v skladu s principom investitorja v tržni ekonomiji, opozarja pa tudi, da je v pismu -A-specifikacij, priloženih pogodbi, razvidno, da pomoč, ki se prekriva glede na isti program, ni dovoljena, razen v primeru pomoči, povezane z jamstvom, ki se posledično tudi samo obravnava, kot da je upravičeno do pomoči.

(71) V zvezi z izvoznimi kvotami WAM znotraj in zunaj EU so bili predloženi naslednji podatki:

Leto	Izvoz znotraj EU	Izvoz zunaj EU	Skupen izvoz
1995	10 237 196	4 477 951	14 715 147
1996	9 338 640	5 592 951	14 930 762
1997	9 974 814	5 813 442	15 788 256
1998	10 780 161	5 346 514	16 126 675
1999	11 885 473	5 276 525	17 161 998

(72) Italijanske oblasti so sporočile, da zgornje številke za skupen izvoz predstavljajo 52 % do 57,5 % skupnega letnega prometa WAM.

(73) Končno, italijanske oblasti priznavajo, da nobene od zadevnih pomoči ne pokrivata niti Uredba 69/2001 niti Uredba 70/2001, a so mnenja, da pobude podjetjem Skupnosti, ki so namenjene izvajanju podpornih programov zunaj EU, ne spadajo v obseg člena 87 ES Pogodbe.

VI. **PRESOJA POMOČI**

Prisotnost pomoči v smislu člena 87§1 Pogodbe ES

(74) Člen 87(1) Pogodbe ES navaja, da je „vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami."

(75) Pomoči, ki so pod nadzorom, se izvajajo s subvencijami javnega financiranja v obliki ugodnih posojil specifičnemu podjetju, tj. WAM S.p.A. Ti prispevki izboljšujejo finančno stanje upravičenca do pomoči. V zvezi s potencialnim vplivom na trgovino med državami članicami je Evropsko sodišče poudarilo ([12]), da tudi pomoč, namenjena izvažanju zunaj EU, lahko vpliva na izmenjave znotraj Skupnosti. Glede na medsebojno odvisnost trgov, na katerih delujejo podjetja Skupnosti, je mogoče celo, da bi takšna pomoč izkrivljala konkurenco v okviru celotne Skupnosti.

(76) WAM S.p.A. ima odvisne družbe po vsem svetu. Več jih ima sedeže v skoraj vseh državah članicah EU, na primer v Franciji, na Nizozemskem, na Finskem, v Veliki Britaniji, na Danskem, v Belgiji in v Nemčiji. Zlasti je tožnik poudaril, da je na trgu znotraj Skupnosti v ostri konkurenci z „WAM Engineering Ltd", ki je odvisna družba WAM S.p.A. za Združeno Kraljestvo in Irsko, ter da zaradi italijanske družbe izgublja mnogo naročil. Nadalje, v zvezi z navzven usmerjeno konkurenco med podjetji Skupnosti se je pokazalo, da sta program, ki ga je financirala druga pomoč in naj bi podpiral komercialni prodor na Kitajsko, izvajala WAM S.p.A. in „WAM Bulk Handling Machinery Shangai Co Ltd", ki je lokalno podjetje pod 100 % nadzorom WAM S.p.A.

(77) V skladu s sodno prakso SES lahko subvencioniranje, četudi upravičenec vso svojo proizvodnjo izvaža zunaj EU, EGS in izven dostopajočih držav, ne glede na izvozne dejavnosti, vpliva na trgovino med državami članicami.

(78) Nadalje, v tem primeru je bilo določeno, da je prodaja v tujini od leta 1995 do leta 1999 predstavljala od 52 % do 57,5 % skupnega letnega prometa WAM S.p.A., od tega dve tretjini znotraj EU (v absolutnih številkah okrog 10 milijonov EUR proti 5 milijonom EUR).

(79) Zato zadevna pomoč, ne glede na dejstvo, ali podpira izvoze v druge države članice EU ali izvoze zunaj EU, lahko vpliva na trgovino med državami članicami in je na podlagi tega predmet člena 87(1) Pogodbe.

([12]) Zadeva 142/87, Kraljevina Belgija proti Komisiji (sodba Tubemeuse), Recueil [1990], I-959.

Zakonitost pomoči

(80) Italijanske oblasti so v pismu z dne 11.10.1999 (A/37761) izjavile, da je bila pravna podlaga za pomoči, odobreni WAM S.p.A., ki ju predstavlja zakon 29. julij 1981, št. 394, Komisiji in STO sporočena v okviru člena 25 Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih (WTO-GATT 1994) ([13]).

(81) Komisija opozarja, da italijanske oblasti z obvestilom mislijo na zelo umetne številke, vsaj od šestega poročila (1996) dalje, ki se nanašajo na shemo, v razporedu pomoči, predloženem Komisiji v okviru letnega poročila o državni pomoči v EU. Tega ni mogoče obravnavati v skladu s členom 88(3) Pogodbe ES, ki navaja „Komisija mora biti obveščena o vseh načrtih za dodelitev ali spremembo pomoči dovolj zgodaj, da lahko predloži pripombe."

(82) Komisija je bila obveščena tudi o obstoju sheme v okviru raziskave o nacionalnih shemah podpor za tuje neposredne naložbe zunaj EU (zunanje NTN), ki obstaja v državah članicah.

(83) Ker Komisija v zvezi z njeno združljivostjo s pravili o državni pomoči ni bila predhodno obveščena, se zgoraj omenjena shema pomoči izvaja v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe ES. Zato je nezakonita. Pomoč, odobrena WAM-u, je nezakonita, ker je bila odobrena v okviru te sheme.

Skladnost pomoči s členom 87 Pogodbe ES

(84) Če zadevni podporni ukrepi spadajo v okvir člena 87(1) Pogodbe, jih je treba oceniti, da se preveri, ali lahko koristijo kakršno koli izjemo v okviru ustreznih pravil o državni pomoči Skupnosti.

([13]) Urugvajski krog večstranskih trgovinskih pogajanj (1986–1994 – Priloga 1 – Priloga 1A – Sporazum o subvencijah in izravnalnih ukrepih (WTO-GATT 1994) (UL L 336, 23.12.1994, str. 156–183).

Kar zadeva prvo pomoč, ki je bila odobrena WAM-u

(85) Italijanska vlada je predložila dokaze, da je WAM v času, ko mu je bila odobrena prva pomoč (1995), izpolnjeval vse zahteve za obravnavo kot MSP, ki jih določa priporočilo Komisije 96/280/ES ([14]). Če gremo še globlje, WAM je bil srednje veliko podjetje, saj je zaposloval 163 ljudi, imel je 16,8 M EUR letnega prometa, njegova bilanca stanja pa je znašala 20,1 M EUR. Končno, nadzorovali sta ga dve finančni družbi, ki sta v skladu z zgoraj omenjenim priporočilom sami bili MSP.

(86) Kolikor ocena domnevne nezakonite pomoči Komisije temelji na pravilih, ki so veljala, ko je bila pomoč odobrena ([15]), je treba preveriti, ali je bila pomoč, odobrena WAM-u v letu 1995, v skladu s smernicami za MSP iz leta 1992 ([16]), ki so veljale v času, ko je ta pomoč bila odobrena.

(87) Ker se šteje, da je WAM v času prve pomoči spadal v srednje velik del nabora MSP, je treba opozoriti, da so smernice o državni pomoči za MSP iz leta 1992 določale, da tudi pomoč za naložbe, če je srednje velikim podjetjem na voljo na področjih brez pomoči, predstavlja nevarnost za izkrivljanje konkurence in zmanjšuje spodbujanje manjših MSP, da investirajo v prikrajšana območja. Navajale so tudi, da je možnost tako izkrivljenih učinkov sicer majhna za majhne družbe, a se očitno poveča, če se poveča družba.

(88) Nadalje, pomoč, ki je bila WAM-u odobrena leta 1995, ni bila namenjena niti za podporo produktivnih naložb niti za kakršno koli dopustno obliko pomoči, določeno v smernicah za MSP iz leta 1992, in sicer pomoč za splošne naložbe, zunaj ali znotraj nacionalnih območij pomoči, pomoč za investicije za varstvo okolja, pomoč za raziskave in razvoj, izobraževanje ali razširjanje znanja, z edino izjemo tako imenovane ugodne pomoči v korist MSP, ki izpolnjujejo pogoje za svetovalno pomoč, tržne raziskave in sodelovanje na sejmih in razstavah.

(89) V skladu s tem Komisija meni, da bi moral WAM večino upravičenih stroškov, namenjenih ustanovitvi trajnih struktur v tujini, ki jih je italijanska vlada upoštevala pri odobritvi prvega ugodnega posojila temu podjetji v letu 1995, zlasti pa najemnino prostorov (81,21 milijonov ITL posojila), zavarovanje in podobne ugodnosti, pa tudi druge stroške poslovanja, kot so osebje, pohištvo in oprema za omenjene prostore (10,82 + 30,55 + 556,94 milijonov ITL posojila) nositi sam; podobno velja tudi za stroške za vzorce in rezervne dele za poprodajno pomoč (38,23 milijonov ITL posojila). Enako, v zvezi z upravičenimi stroški, namenjenimi podpori pospeševanja prodaje, Komisija meni, da se stroški skladiščenja blaga (456,28 milijonov ITL) ne skladajo s smernicami za MSP, saj ne velja, da predstavljajo začetne naložbe, niti stroške za oglaševanje (94,39 M ITL) in potovanja osebja in podjetnikov (7,52 M ITL).

(90) Po mnenju Komisije nobenih od teh stroškov na noben način ni mogoče obravnavati kot produktivno naložbo, zato je pomoč za te postavke treba opredeliti kot pomoč za poslovanje.

(91) Nadalje, Komisija je tudi mnenja, da je pomoč za vse zgoraj omenjene stroške treba opredeliti kot pomoč za dejavnosti, namenjene izvozu, v smislu, da je neposredno povezana z ustanovitvijo in delovanjem distribucijskega omrežja ali drugimi trenutnimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo. Zato te pomoči ni mogoče obravnavati kot povezane z neposrednimi tujimi naložbami.

(92) To ne izhaja samo iz analize dejanskih stroškov, ki so se upoštevali pri odobritvi posojila in so bili izpostavljeni v razporedu v točki 37 ter našteti v točki 89 zgoraj, ampak je bilo dodatno potrjeno tudi s ciljem posojilne pogodbe, ki je subvencioniranje programa komercialnega prodora, in z namenom sklada, iz katerega je bila pomoč financirana, ki je subvencioniranje izvoznih podjetij glede na programe komercialnega prodora, ki bi se naj izvedli izven Evropskih skupnosti.

(93) Nasprotno je pomoč svetovalnim storitvam (29,43 M ITL) in tržnim raziskavam (40,95 M ITL) mogoče opredeliti kot izjemo na podlagi tega, da je bil WAM MSP in kolikor so jo izvedli zunanji svetovalci, pa tudi pomoč za sodelovanje na sejmih in razstavah (12,19 M ITL) v okviru smernic iz leta 1992, zlasti točk 4.3 „pomoč za svetovalno pomoč, izobraževanje in razširjanje znanja“ ter 4.5 „pomoč za druge namene“.

([14]) Priporočilo Komisije 96/280/ES z dne 3. aprila 1996 o opredelitvi malih in srednje velikih podjetij (UL L 107, 30.4.1996, str. 4).

([15]) Glej Obvestilo Komisije o določitvi veljavnih pravil za ocenjevanje nezakonite državne pomoči (UL C 119, 22.5.2002, str. 22).

([16]) Glej opombo št. 6.

(94) Komisija že dolgo nazaj priznala, da vsaka pomoč ne more imeti občutnega vpliva na trgovino med državami članicami. Ta koncept je bil prvič določen z *de minimis* pravilom, kot je bilo vključeno v smernice za MSP leta 1992 ([17]). Kasneje je bil preoblikovan v Obvestilu Komisije o *de minimis* pravilu za državno pomoč ([18]) in končno potrjen s členom 2 Uredbe Sveta (ES) št 994/98 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za določene vrste horizontalne državne pomoči ([19]), na podlagi katere je bila sprejeta Uredba Komisije (ES) št. 69/2001 ([20]).

(95) Komisija priznava tudi, da besedilo *de minimis* pravila iz leta 1992, ki je veljalo v času, ko je pomoč bila odobrena, ni izrecno izključevalo izvozne pomoči; zato bi lahko bil dopusten znesek pomoči v višini do 50 000 ECU (zdaj EUR), tudi glede na upravičene stroške, ki so se upoštevali pri odobritvi zadevne pomoči, kolikor WAM S.p.A. ni imel koristi od nobene druge subvencije v „de minimis“ obliki v ustreznem triletnem obdobju, kar so italijanske oblasti potrdile.

(96) Glede na zadnji pododstavek Obvestila Komisije o določitvi veljavnih pravil za ocenjevanje nezakonite državne pomoči ([21]), kjer je v času sklepa smernice nadomestila uredba, Komisija meni, da so pravila, določena v Uredbi, ugodnejša od pravil, določenih v smernicah ([22]).

(97) Zato je treba ob upoštevanju obeh Uredb Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe Evropske skupnosti pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja ([23]) (pomoč v korist MSP) in 69/2001 ([24]) (*de minimis*) zadevno pomoč še dodatno presoditi.

(98) Uredba (ES) št. 70/2001 v odstavku 2(b) člena 1 jasno določa, da ne velja za dejavnosti, povezane z izvozom ([25]). Zato nobeni stroški, navedeni v točki 89 trenutne odločbe, ne štejejo, kot da so v skladu z njo.

(99) Prav tako tudi pomoč za izvoz sodi izven obsega Uredbe (ES) št. 69/2001.

Kolikor zadeva drugo pomoč, ki je bila odobrena WAM-u

(100) V času, ko mu je bila odobrena druga pomoč leta 2000, je bil WAM veliko podjetje, kar so sprejele italijanske oblasti same. Nadalje, nahajal se je na področju brez pomoči.

(101) Komisija mora zopet zadevno pomoč oceniti na podlagi pravil, ki so veljala, ko je bila pomoč odobrena. Na podlagi tega in ker WAM S.p.A. ni več bil MSP, za zadevno pomoč ne veljajo niti smernice Skupnosti o državni pomoči za majhna in srednje velika podjetja ([26]) iz leta 1996 niti smernice za regionalno pomoč ([27]) iz leta 1998, ki še vedno veljajo.

(102) Komisija na podlagi analize upravičenih stroškov, ki so bili priloženi pismu A/35269 in navedeni v razporeditvi točke 37 te odločbe, meni, da je samo stroškom za izobraževanje (25 240 EUR od skupnega posojila 1,8 milijona EUR) lahko odobrena izjema, in sicer v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 68/2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje ([28]), ne glede na to, ali se ocenjuje na podlagi odstavka 2 (specifično izobraževanje) ali odstavka 3 (splošno izobraževanje) člena 4, saj sta glede na uporabljeno intenzivnost pomoči izpolnjena oba.

(103) Zdi se, da zadevna pomoč ne spodbuja nobenega drugega horizontalnega cilja Skupnosti v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe, kot so raziskave in razvoj, zaposlitev, okolje ali reševanje in prestrukturiranje, v pomenu ustreznih smernic, okvirjev in uredb.

([17]) Glej opombo št. 6.
([18]) UL C 68, 6.3.1996, str. 9.
([19]) UL L 142, 14.5.1998, str. 1.
([20]) Glej opombo št. 5.
([21]) Glej opombo št. 3.
([22]) Glej opombo št. 4.
([23]) Glej opombo št. 7.
([24]) Glej opombo št. 5.
([25]) V besedilu Uredbe (ES) št. 70/2001 „pomoč dejavnostim v zvezi z izvozom“ pomeni pomoč za ustanovitev in delovanje distribucijskega omrežja ali druge trenutne stroške, ki so povezani z izvozno dejavnostjo, pa tudi pomoč, neposredno povezano z izvoznimi količinami.
([26]) UL C 213, 23.7.1996, str. 4.
([27]) UL C 74, 10.3.1998, str. 9.
([28]) UL L 10, 13.1.2001, str. 20.

(104) Po mnenju Komisije so stroški, ki nastanejo zaradi najemnine, opremljanja prostorov, pridobivanja vozil, stroškov vzorcev, pa tudi zaradi skladiščenja blaga, oglaševanja, potovanj domačega osebja v tujino in tujih strank v Italijo, strogo povezani z izvajanjem in delovanjem distribucijskega omrežja ali s trenutnimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo.

(105) Skladnost z drugimi ustreznimi *de minimis* pravili je treba še oceniti. V času, ko je bila pomoč odobrena, je veljalo obvestilo Komisije o *de minimis* pravilu za državno pomoč iz leta 1996 ([29]). Tam je jasno navedeno, da izvozna pomoč ne spada v obseg tega pravila.

(106) Komisija meni, da je treba stroške, navedene v točki 104 zgoraj, opredeliti kot pomoč za dejavnosti, povezane z izvozom, in poudarja, da zlasti pomoč za tehnično pomoč, delavnice in osebje v tujini, ki ga sestavljajo vodja prodaje, generalni direktor, 4 uradniki in 6 tehnikov, ni združljiva z neprodajno dejavnostjo.

(107) Opozoriti je treba tudi, da sta specifični program morala združeno izvajati WAM S.p.A. in lokalno podjetje, ki je pod 100 % nadzorom WAM S.p.A., to je WAM Bulk Handling Machinery Shangai Co Ltd, kar potrjuje, da je WAM S.p.A. na tem trgu že prisoten.

(108) Nadalje, enako besedilo, objavljeno v točki 92 te odločbe, ki je bilo uporabljeno pri prvi pomoči za WAM S.p.A. kot spodbuda za programe komercialnega prodora, je bilo uporabljeno tudi za sklep pogodbe za odobritev posojila zadevne pomoči.

(109) Ob upoštevanju točke 96 zgoraj je treba zadevno pomoč dodatno ovrednotiti, in sicer z vidika *de minimis* pravila iz leta 2001, to je Uredbe Komisije (ES) št. 69/2001 ([30]).

([29]) Glej opombo št. 18.
([30]) Glej opombo št. 5.

(110) Obe ustrezni *de minimis* pravili iz svojega obsega pomoči izrecno izključujeta pomoč za izvoz ([31]). Zato tudi v primeru, da WAM ni koristil nobene druge *de minimis* subvencije v ustreznem triletnem obdobju, za zadevno pomoč prag *de minimis* ne more veljati.

VII. **ZAKLJUČNE OPOMBE**

(111) Komisija ugotavlja, da izjeme iz členov 87(2) (a) do (c) Pogodbe ES ([32]) ne veljajo za zadevni pomoči, saj nista namenjeni za nobenega od ciljev, navedenih v tem členu, pa tudi italijanska vlada ne trdi, da sta.

(112) Zadevni pomoči nista namenjeni spodbujanju izvajanja pomembnega projekta, ki bi bil v skupnem interesu Skupnosti, ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice, niti nista namenjeni spodbujanju ohranjanja kulturne dediščine. Komisija zato meni, da v primeru zadevnih pomoči ne veljata niti člen 87(3)(b) niti člen 87(3)(d) niti člen ([33]) niti člen 87(3)(d) ([34]) Pogodbe ES.

VIII. **ZAKLJUČEK**

(113) Obe pomoči WAM S.p.A. sta bili izvedeni brez predhodnega obvestila Komisiji. Komisija zato z obžalovanjem ugotavlja, da sta bili pomoči upravičencu odobreni nezakonito, saj sta pri izvedbi kršili člen 88(3) Pogodbe ES.

(114) Pomoč, odobrena WAM S.p.A. v letu 1995, razen dela posojila, ki je bil odobren v zvezi s stroški za svetovalne storitve, tržne raziskave in za sodelovanje na sejmih in razstavah, je nezdružljiva s skupnim trgom, saj presega prag 50 000 EUR.

([31]) „Izvozna pomoč“ je že bila odobrena v *de minimis* obvestilu iz leta 1996, kot „kakršna koli pomoč, neposredno povezana z izvoženimi količinami, z ustanovitvijo in delovanjem distribucijskega omrežja ali s trenutnimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo.“ Skoraj nespremenjena je bila ponatisnjena v točki b) člena 1 Uredbe Komisije (ES) št. 69/2001.

([32]) Člen 87(2) določa, da je naslednja pomoč skladna s skupnim trgom: (a) pomoč s socialnim značajem, odobrena posameznim potrošnikom, če je takšna pomoč odobrena brez diskriminacije v zvezi z izvozom zadevnega proizvoda; (b) pomoč za povrnitev škode, ki nastane zaradi naravnih nesreč ali izjemnih okoliščin; (c) pomoč, odobrena gospodarstvu določenih področij Zvezne republike Nemčije …

([33]) „Pomoč za spodbujanje izvajanja pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice.“

([34]) „Pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovinskim pogojem in konkurenci v Skupnosti v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi.“

(115) Ker zadeva skupni ekvivalent dotacije specifične pomoči, se je upoštevalo, da je bila pomoč upravičencu dana na voljo v več obrokih (3 v zadevnem primeru, in sicer od 24.4.1996 do 24.4.1998) ter da je zato podaljšani rok plačila trajal od 0 do 2 leti. Upoštevana je bila obrestna mera, ki jo določa posojilna pogodba (4,4 %) v zvezi z referenčno mero, ki jo Komisija periodično določa ([35]), veljavna v trenutku, ko je posojilo bilo odobreno (11,35 %). To je pomenilo ekvivalent dotacije na dan 24.4.1996 (datum, ko je bil WAM-u nakazan prvi obrok posojila) v višini 104 313,20 EUR.

(116) Ker navedeni znesek šteje za skladnega, kot je določeno v točko 93 zadevne odločbe, ga je treba odšteti od dela pomoči in se mora odražati v izračunu aktualiziranega ekvivalenta dotacije. Ker ni mogoče vzpostaviti povezave med posameznim obrokom posojila in določenimi specifičnimi stroški, velja za aktualiziran ekvivalent dotacije enak odstotek, kot ga predstavljajo združljive postavke glede na celotno posojilo (82,57 milijonov ITL od 1 358,51 milijonov ITL, to je 6 %). Ker je 6 % od 104 313,20 EUR 6 258,79 EUR, je aktualiziran ekvivalent dotacije nezdružljivega dela posojila 98 054,41 EUR, kar presega prag 50 000 EUR.

(117) Pomoč, odobrena WAM S.p.A. v letu 2000, razen dela, ki podpira dejavnosti izobraževanja in znaša 25 240 EUR, je nezdružljiva s skupnim trgom.

(118) V tem primeru je bilo posojilo WAM S.p.A. dano na voljo v petih obrokih, in sicer do 12.2.2001 do 29.1.2003; zato tudi v tem primeru, tako kot pri prvi pomoči, podaljšani rok plačila traja od nič do 2 leti. Tudi v tem primeru je Komisija za izračun ekvivalenta dotacije upoštevala obrestno mero, določeno v posojilni pogodbi (2,32 %), v povezavi z referenčno obrestno mero, ki jo Komisija periodično določa, veljavno v trenutku, ko je bila zadevna pomoč odobrena (5,70 %). Vračilo celotnega posojila, vključno z glavnico in obrestmi, naj bi bilo zaključeno leta 2008. V skladu s tem bi bil ekvivalent dotacije dela pomoči celotnega zadevnega posojila, aktualiziran z dne 24.2.2001 (datum, ko je bil WAM S.p.A. dan na voljo pri obrok specifičnega posojila) 180 203,70 EUR, v kolikor se vračila izvajajo po načrtu.

(119) Na datum, ko naj bi bila zadevna odločba sprejeta (19.5.2004), je korist posojila, ki jo je izračunala Komisija, 106 366,60 EUR.

([35]) Referenčna mera, objavljena v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

(120) V zvezi z združljivim delom posojila velja enako sklepanje kot pri prvem posojilu. Zato je od ekvivalenta dotacije pomoči treba odšteti odstotek združljivega dela posojila glede na celoto, kar je 1,35 %. Na podlagi tega znaša ekvivalent dotacije druge pomoči v trenutku sprejema končne odločbe 104 930,65 EUR (106 366,60 − 1 435,95).

(121) Ker je bila ta specifična pomoč opredeljena kot pomoč za izvozne dejavnosti, zanjo ne veljata niti *de minimis* pravilo iz leta 1996 ([36]) niti *de minimis* uredba iz leta 2001 ([37]).

(122) Že dolgo veljavna praksa Komisije je, da od prejemnika v skladu s členom 87 Pogodbe ES zahteva povračilo pomoči, ki je bila v okviru člena 87 Pogodbe ES nezakonito dodeljena in je nezdružljiva, pod pogojem, da je ne krijejo de minimis pravila. Takšno prakso potrjuje člen 14 Uredbe Sveta (ES) št. 659/99.

(123) Ob upoštevanju člena 14(2) Uredbe Sveta (ES) št. 659/99, je pomoč, ki jo je treba vrniti v skladu z odločbo o vračilu, vključevala obresti po primerni meri, ki jo določi Komisija. Obresti so plačljive od datuma, ko je bila nezakonita pomoč upravičencu dana na voljo, do datuma, ko je ta pomoč vrnjena.

(124) Način, kako se določi obrestna mera, je bil določen v sporočilu Komisije o obrestnih merah, ki se uporabljajo, ko se vrača nezakonito odobrena pomoč ([38]).

(125) Komisija opozarja, da ta odločba ne posega v združljivost nacionalnega okvirja, tj. zakona 394/81, ki je pravna podlaga za državno pomoč, odobreno WAM-u, v zvezi s katerim se Komisiji v tem primeru, v skladu s sodno prakso sodišča prve stopnje ([39]), ni zdelo potrebno, da začne postopek. To pa ne pomeni, da postopka ne more začeti kasneje −

([36]) Glej opombo št. 18.
([37]) Glej opombo št. 5.
([38]) UL C 110, 8.5.2003, str. 21.
([39]) Glej sodbo z dne 6.3.2002 v primerih T-92/00 in T-103/00 „Diputación Foral de Álava v/Commission (Ramondín)“, Recueil [2002], II-1385.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Pomoči, ki ju je Italija odobrila WAM S.p.A. v skladu s členom 394/81, spadata v obseg člena 87(1) Pogodbe ES.

Pomoči nista bili predhodno priglašeni Komisiji v skladu s členom 88(3) Pogodbe, zato sta nezakoniti.

Člen 2

1. Subvencionirane obresti v višini 104 313,20 EUR, ki jih je Italija odobrila WAM S.p.A. od dne 24. aprila 1996, razen dela, ki je bil porabljen v zvezi z upravičenimi stroški za „svetovalne storitve“, „sodelovanje na sejmih in razstavah“ ter „tržne raziskave“ in znaša 6 258,79 EUR, predstavljajo pomoč, ki ni združljiva s skupnim trgom, za del, ki presega prag 50 000 EUR, ki je določen v *de minimis* pravilu iz leta 1992 ([40]).

Italija sprejme vse potrebne ukrepe, da od upravičenca izterja presežni znesek, ki znaša 48 054,95 EUR.

2. Subvencionirane obresti v višini 106 366,60 EUR, ki jih je Italija WAM S.p.A. odobrila od novembra 2000 do datuma te odločbe, razen dela, ki se navezuje na upravičene stroške za „izobraževalne ukrepe“ in znaša 1 435,95 EUR, predstavljajo pomoč, ki je nezdružljiva s skupnim trgom.

IItalija sprejme vse potrebne ukrepe, da izterja preostali znesek, tj. 104 930,65 EUR.

3. Izterjava pomoči, omenjenih v odstavkih 1 in 2 zgoraj, se nemudoma izvede v skladu s postopki v okviru zakonodaje države, če ta dovoljuje takojšnjo in učinkovito izvedbo te odločbe.

Zneskom v izterjavi se zaračunavajo obresti, dokler niso dejansko povrnjeni, za obdobje:

(a) od 24.4.1996 za pomoč, omenjeno v odstavku 1 zgoraj in

(b) od datuma tega sklepa za pomoč, omenjeno v odstavku 2 zgoraj.

Člen 3

1. Italija WAM S.p.A. ne odobri nadaljnjih pomoči v obliki ugodnih posojil v okviru ukrepa, ki ga zadeva ta odločba in je omenjen v odstavku 2 člena 2, zgoraj, tako, da zahteva takojšnjo povrnitev posojila ali prilagodi, od datuma te odločbe, obrestno mero posojila referenčni obrestni meri, ki se uporablja za izračun ekvivalenta dotacije regionalne pomoči in jo določi Komisija za izračun ustrezne subvencije v okviru pomoči regionalnega obsega.

2. Obrestna mera, navedena v odstavku 1 tega člena, se obračunava z obrestno obrestnim računom za vso obdobje, omenjeno v členu 2, odstavek 3, druga alinea, točki (a) in (b).

Člen 4

Italija v roku dveh mesecev po prejemu obvestila o tej odločbi Komisijo obvesti o načrtovanih ukrepih in ukrepih, ki so že bili izvedeni za uskladitev s to odločbo. Te podatke predloži s pomočjo vprašalnika, ki je predložen v Prilogi I te odločbe.

Člen 5

Ta odločba je naslovljena na Italijansko republiko.

V Bruslju, 19. maja 2004

Za Komisijo

Mario MONTI

Član Komisije

([40]) Glej opombo št. 6.

PRILOGA

Informacije v zvezi z izvajanjem odločbe Komisije C(2004) 1812

1. **Izračun zneska, ki se izterja**

1.1 Prosimo, predložite naslednje podatke v zvezi z zneskom nezakonite državne pomoči, ki je bila odobrena upravičencu:

Kratko poimenovanje ukrepa [1]	Datum(i) izplačil(a) [2]	Znesek (*)	Datum(i) povračil(a) (**)

[1] Če je ukrep sestavljen iz več obrokov in povračil, prosimo, uporabite ločene vrste.
[2] Datum(i), ko so upravičencu posamezni obroki pomoči bili dani na razpolago.
(*) Znesek, ki je bil upravičencu dan na razpolago (v bruto ekvivalentih pomoči).
(**) Datum(i), ko je upravičenec posamezne obroke pomoči povrnil.

Pripombe:

1.2 Prosimo, natančno obrazložite, kako se bodo izračunale obresti na znesek pomoči, ki se izterja.

2. **Načrtovani ukrepi in ukrepi za izterjavo pomoči, ki se že bili izvedeni**

2.1 Prosimo, natančno opišite, kakšni ukrepi se načrtujejo in kakšni ukrepi so že bili izvedeni za takojšnjo in učinkovito izterjavo pomoči. Prosimo, navedite tudi pravno podlago za izvedene/načrtovane ukrepe.

2.2 Do katerega datuma bo izterjava pomoči zaključena?

3. **Že izvedena izterjava**

3.1 Prosimo, predložite sledeče podatke v zvezi z zneski pomoči, ki so bili izterjani od upravičenca:

Kratko poimenovanje ukrepa	Datum(i) [1]	Znesek povrnjene pomoči

[1] Datum(i), ko je pomoč bila povrnjena.

3.2 Prosimo, priložite dokazilo o povračilu zneskov pomoči, navedenih v zgornji tabeli v točki 3.1.